

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТ А Н О В И Щ Е

**на Министерския съвет на Република България
по конституционно дело № 17 от 1996 г.**

Министерският съвет, възползвайки се от предоставената му възможност с определението на Конституционния съд от 17 септември 1996 г., изразява следното становище по конституционно дело № 17 от 1996 г.:

Конституционното дело е образувано по искане на главния прокурор на Република България за **установяване на противоконституционността на § 15а** от Преходните и заключителните разпоредби на **Закона за съдебната власт**, приет със Закона за допълнение на Закона за съдебната власт (ДВ, бр.64 от 1996 г.). В искането се твърди, че: 1. Цитираният параграф е приет от Народното събрание в нарушение на неговата компетентност, защото е използвана неконституционносъобразна форма за тълкуване на конституционна разпоредба; 2. Той е неконституционносъобразен и по същество, тъй като противоречи на чл. 5, ал. 2, чл. 8, чл. 117, ал. 2, чл. 119, ал. 1, чл. 129, ал. 1 и 2, чл. 133 и § 4 от Конституцията.

Министерският съвет счита, че § 15а от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за съдебната власт, приет със Закона за допълнение на Закона за съдебната власт (ДВ, бр. 64 от 1996 г.), е приет от Народното събрание в рамките на неговата компетентност, доколкото представлява преди всичко тълкуване на правна норма, създадена от него. С § 15а Народното събрание уточнява и изяснява приложното поле на съдържащи се в приет от него акт разпоредби. Както се подчертава в мотивите на Решение № 2 на Конституционния съд от 1994 г. по конституционно дело № 2 от същата година, Народното събрание **може да дава автентично тълкуване на закони, като съдържащите се в приетите**

от него закони тълкувателни норми от тази гледна точка не са противоконституционни. В този смисъл са и мотивите на Решение № 13 на Конституционния съд от 1994 г. по конституционно дело № 11 от същата година, съгласно които Народното събрание може да дава задължително тълкуване на закон или законови норми, като това той трябва да прави в законова форма чрез приемането на тълкувателен закон, изясняващ, поясняващ или допълващ тълкувания закон.

Параграф 15а следва да се разглежда и от гледна точка на заключителна разпоредба, с която съгласно чл. 35, ал. 1 от Указа за прилагане на Закона за нормативните актове се отлага действието на включени в нормативния акт правила. В случая с § 15а отлагането се налага с оглед съобразяването на законовите разпоредби с установеното в Конституцията. **Считаме, че § 15а не цели пряко да даде тълкуване на конституционна разпоредба, а да съобрази преди всичко действието във времето на законовите разпоредби с установеното в Конституцията.** Именно в това е разликата, която следва да се констатира с обявените за противоконституционни с Решение № 3 от 1992 г. по конституционно дело № 30 от 1991 г. законови разпоредби, които пряко целят да изяснят съдържанието на използвани от конституционния законодател понятия. В цитираното последно решение Конституционният съд отбелязва, че в процеса на правоприлагане съдебните и административните органи могат да правят тълкуване на конституционни текстове. Считаме, че същото се отнася и за Народното събрание при приемането на предвидените в Конституцията закони. В случая парламентът прави тълкуване на конституционните разпоредби, установяващи рамката на законовата уредба в аналогичен процес на правоприлагането, осъществявано от административните и съдебните органи. **Споделяме становището на Конституционния съд, изразено в мотивите на няколко негови решения, че тълкуването на конституционна разпоредба от Народното събрание следва да става само при условията и по реда, при които Народното събрание изменя и допълва разпоредбите на Конституцията. Считаме обаче, че това е конституционноустановената форма на тълкуване само за случаите,**

когато тълкувателната разпоредба има за пряк предмет конституционна разпоредба, а не цели преди всичко изясняване на съдържанието и действието във времето на законови разпоредби с оглед на необходимото им съобразяване с конституционните норми.

Параграф 15а от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за съдебната власт почти дословно възпроизвежда § 4 от Конституцията при определянето на момента, от който нататък Висшият съдебен съвет ще може да упражнява посочените в Закона за съдебната власт негови правомощия. За разлика от Конституцията § 15а говори не за устройствени закони, а за закон за ВАС и не изобщо за процесуални закони, а за закони, уреждащи триинстанционното производство. По този начин текстът на § 15 се явява, от една страна, съобразен с извършената законодателна дейност, последвала приемането на Конституцията. От друга страна, Народното събрание е изразило вижданията си относно своята бъдеща законодателна дейност, която следва да извърши в съответствие с установеното в § 4 от Конституцията. В този смисъл законодателят, създавайки разпоредбата на § 15а, нито е стеснил, нито е разширил, нито е изменил в каквото и да е смисъла на § 4 от Конституцията, а е съобразил с оглед целите на една заключителна разпоредба на приет от него акт, като е отчел последвалата приемането на Конституцията законодателна дейност. След като § 15а от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за съдебната власт е разпоредба, представляваща точен прочит и съдържателно възпроизвеждане на § 4 от Конституцията, то следва да се приеме нейното съответствие и с останалите конституционни разпоредби, цитирани в искането на главния прокурор с оглед аргументиране на противоречие с тях. В противен случай би се стигнало до констатиране на противоречие между § 4 и тези конституционни разпоредби.

Неприемането в срок на всички устройствени и процесуални закони не обезсилва § 4, изискващ определената в Конституцията организация на съдебната власт да влезе в действие след приемането на новите устройствени и процесуални закони. Противното би означавало и че неприемането в срок на закон, предвиден в Конституцията, отменя изискването за неговото приемане.

Параграф 4 свързва влизането в действие на новата организация на съдебната власт с изпълнението на определено условие, а не с изтичането на определен срок.

Предвид на изложените по-горе съображения Министерският съвет изразява становище, съгласно което § 15а от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за съдебната власт е конституционно съобразена разпоредба както от гледна точка на формата, така и по съществото на изразената от законодателя воля.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ

ГМ/БС